

BEROUW

door

David Scherpenhuizen

Verdachte 001 ijsbeerde in zijn kleine cel. De ruimte was somber verlicht door de zwakke lampen van de binnenplaats. Het was koud en hij probeerde 't tevergeefs warm te krijgen door in beweging te blijven. Hij was veel afgevallen sinds hij in de gevangenis zat maar desondanks was hij nog altijd zeer gezet. Met een gevoel van weemoed dacht hij terug aan de onberispelijke, witte uniformen en glimmende zwarte rijlaarzen die hij vroeger droeg; de op maat gesneden jassen die zijn grote omvang nauwelijks in bedwang hielden. *Dat waren mooie tijden*, dacht hij, *toen wij nog over de wereld heersten*. Hij stond heel even stil bij de zware metalen deur en luisterde naar de andere gevangenen. Hess was aan het mompelen over een alliantie met Engeland en Rauschnigg huilde als een baby, God en alle heiligen smekend om vergiffenis. *Puh, hersenloos gespuis*, dacht hij minachtend. *Geen wonder dat we de oorlog hebben verloren met zulke zwakkelingen*. Hij herinnerde zich een Engels gedicht; *'zo eindigt de wereld, niet met een knal maar met een snik.'* Hij spuugde uit minachting en liep naar de emmer in de hoek van zijn cel. Hij liet zijn broek zakken en hing ongemakkelijk boven de latrine. Zijn maag ging vreselijk te keer. Hij grimaste terwijl zijn ingewanden in opstand kwamen. Zijn gelaatstrekken verzachtten uiteindelijk toen zijn lichaam de lading losliet. Een grap van de Britse fascistleider Lord Haw Haw ging door zijn hoofd; *"the only good movement is a bowel movement"*. Hij lachte grimmig. Nogal gevat voor die hooghartige idioot. De Britten zijn zulke dilettanten als het om ideologie gaat; ze zijn te pragmatisch en opportunistisch; alles draait om winst. Hij trok zijn broek op en tuurde naar de inhoud van de emmer. *Dit is mijn leven geworden, scheisse!* Hij liet zich op het harde bed vallen en wreef in zijn ogen. Hij was uitgeput en zou opgelucht zijn zodra alles eindelijk voorbij was. De afgelopen maanden tijdens het proces waren zowel fysiek als psychisch uitputtend geweest. Hij had met verve zijn eigen verdediging gevoerd, honend tegen zijn aanklagers met hun kleinzerige en burgerlijke moraliteit. Hij betoonde geen gram spijt of berouw. Waarom zou hij ook? ! Hij en zijn bondgenoten hadden een heilige plicht om een nieuwe wereld te scheppen en daar was geen plaats voor twijfel of sentiment.

Hij liet zijn tong over zijn uitgeholde tand gaan, daar waar hij maanden lang een gifcapsule had verborgen. Hij zou morgen opgehangen worden, maar hij was van plan om de beul te ontlopen. Hij wist dat hij eeuwige verdoemenis riskeerde door zelfmoord te plegen maar die gedachte deed hem weer grimmig lachen. Alsof ik niet genoeg zonden begaan heb om

duizend maal tot de hel verdoemd te worden. Hij vroeg zich af in welke kring van de hel zelfmoordenaars terechtkomen. Het was heel lang geleden dat hij Dante voor het laatst had gelezen. Hij zou er in ieder geval snel genoeg achter komen.

Zijn aandacht werd plotseling getrokken door het geluid van een sleutel. De zware deur ging open en een jonge, gladgeschoren man liep naar binnen. Zijn priesters kraag verraadde zijn roeping. Hij sprak vloeiend Duits met een vleugje Amerikaans accent.

“Hermann, ik dacht dat je misschien wat gezelschap kon gebruiken vannacht.”

De grote man snauwde terug:

“Waarom zou ik in hemels naam een priester nodig hebben!”

De nieuwkomer haalde zijn schouders op.

“Misschien kunnen we ergens over praten. Ik kan je laatste uren helpen verzachten.”

Goering trok zijn neus op.

“Ik vind het best Jezuïet. Het kan me inmiddels allemaal niets meer schelen maar doe me een lol en hou op met al die bijgelovige onzin over God en Jezus. Ik word er kotsmisselijk van.”

De deur sloot achter de jonge priester. Het was heel even stil terwijl de man zijn volgende woorden zorgvuldig overwoog. Goering keek hem minachtend aan.

“Nou?”, Zei hij uitdagend, “komt er nog wat van?”

“Om eerlijk te zijn Hermann, weet ik eigenlijk niet zo goed wat ik je nog moet zeggen. Ik ken je inmiddels al een paar maanden maar je blijft een gesloten boek voor me. Je hebt in al die tijd geen enkele emotie getoond behalve in de beklagdenbank en tijdens je getuigenis. Je lijkt nooit te twijfelen over het Nazisme maar nu de dood boven je hoofd hangt, nu moet je toch inzien dat je verkeerd zat. Leg je trots terzijde en toon berouw nu er nog tijd is. God zal je vergeven en je een plaats in de hemel garanderen.”

“Bespaar me,” riep Goering. “Ik heb geen preek nodig over berouw en vergiffenis. Bewaar dat voor de kudde mensen die jou en gelijksoortige idioten blindelings volgen.”

De jonge man leek even gekwetst maar toen vertrok zijn gezicht.

“Prima Hermann,” zei hij met een grom in zijn stem. “Laten we dan maar ophouden over vergiffenis. Je noemt gelovigen ‘kudde mensen’ maar waren ze dan zoveel anders dan de miljoenen die achteloos de afgrond ingingen terwijl ze de wil van de Führer uitvoerden.

Waren zij soms beter? Je kunt zeggen wat je wilt maar *wij* hebben uiteindelijk gewonnen. Wij ‘kudde mensen’, wij gelovigen overwonnen het kwaad weer.”

Een smeulende woede straalde uit Goering’s ogen.

“Dat was anders,” snauwde hij, “wij waren de belichaming van een nieuwe orde. Onze dappere soldaten ontdeden zich van hun individualiteit in dienst van het lot. En trouwens, wij

werden verraden door de internationale Joodse samenzwering! Jij hebt het over het kwaad maar wat is nou goed en kwaad? Wij waren slechts instrumenten van de geschiedenis en alleen de geschiedenis kan over ons oordelen. Jij bent te bekrompen om te kunnen bevatten wat wij hebben geprobeerd. Het was een poging om de maatschappij volledig te hervormen. Een sociaal experiment dat zijn weerga niet kent en het was ons bijna gelukt verdomme!” Hij viel even stil, zijn neusvleugels trilden van opwindning.

“En let op mijn woorden, het is nog lang niet voorbij. Uiteindelijk zullen wij zegevieren; het zaad is gezaaid en als de wereld eenmaal is omgevormd naar de wens van de Führer dan zullen wij onze verdiende erkenning krijgen.”

Het werd weer stil in de kleine cel terwijl de priester Goering's tirade over zich heen liet gaan. Hij keek langs Goering naar een druppel vocht die langs de muur droop. Toen hij opnieuw sprak was zijn stem helder en overtuigend.

“Zeg nou, wat was de bedoeling van dit...dit grote experiment?”

Goering's ogen glommen fanatiek en zijn stem was vol passie en overtuiging.

“Wij wilden orde scheppen in de chaos. De chaos die Duitsland was geworden in de jaren twintig. Het was een vreselijke taak maar komende generaties zullen het weten te waarderen. Zij zullen ons onze wreedheid vergeven en waardering opbrengen voor de offers die we moesten brengen. Wij wentelden ons in perversiteit en verdorvenheid om het beest in de mensen los te laten. Wij schiepen een nieuw soort mens, zonder remmingen, zonder schroom, zonder moraliteit. Mensen die bereid waren om zonder aarzeling alles te doen in dienst van de staat. Dit alles was nodig om een utopie te verwezenlijken.”

De priester onderbrak hem:

“Maar door mensen te ontdoen van hun vermogen om te denken, om te voelen, werden ze een soort gevoelloze robots. Door hen zo te ontmenselijken werden ze niet door jullie opgeofferd?”

“Alle revoluties eisen slachtoffers,” antwoordde Goering gelaten.

“Maar voor wie was de revolutie dan in hemelsnaam?”

“Voor Das Volk, de trotse Duitse natie!”

“Maar wat is een natie zonder mededogen...zonder liefde?”

Goering keek minachtend en schamperde: “Ha, liefde! Liefde is een overschatte emotie die mensen verzwakt en tot slaven maakt. Een man wordt sterk door woede en haat en oorlog, niet door slappe emoties als liefde en compassie! Welke oorlog werd ooit door liefde gewonnen?”

“Maar waar ben je beland met je woede en haat, Hermann? Wat heb je bereikt door de liefde

af te zweren?”

De voormalige leider van de Luftwaffe aarzelde even, zijn ogen vol wrok. Hij antwoordde eindelijk:

“Ik werd een van de heersers van de aarde, kleine priester. Ik heb meer macht gehad dan jij je kunt voorstellen.”

“En ondanks alles wacht je morgen toch de beul Hermann. Waar is al je macht gebleven? Ik vraag je dus nogmaals, wat heb je bereikt? Je naam zal enkele jaren berucht blijven maar na verloop van tijd zal die ook vergeten zijn zoals bij alle demagogen. Ondanks al je pretenties en grootse plannen Hermann, zal jouw heengaan even ongemerkt blijven in het universum als de mijne. Jij hebt je ziel verdoemd voor de vluchtige illusie van macht.”

Goering werd nog bozer door de woorden van de priester.

“Wij, de Nazi-leiders, waren een manifestatie van de geest van de geschiedenis, “ zei hij fel, “de geest die de wereld vormt.”

De priester onderbrak hem weer.

“Dat is me allemaal een beetje te metafysisch Hermann. Je ontkent steeds het bestaan van God maar zijn wat jij omschrijft als ‘de geschiedenis’ ‘lot’ en ‘geest’ niet slechts andere woorden voor God?”

Er verscheen een vluchtige glimlach op zijn lippen die Goering nog woedender maakte. Hij spuugde terug:

“Nee, ik ontken het. Geest is een amorele kracht terwijl jouw God een morele code impliceert die mensen ketent en hen ontdoet van hun persoonlijke verantwoordelijkheid..”

“En toch gaf jij net toe dat jij slechts een instrument was van het lot,” vuurde de priester terug. Goering aarzelde even. Hij leek van slag.

“Jij verdraait mijn woorden verdomme en probeert me aan het twijfelen te maken. Wij zetten het lot naar onze hand net zoals wij door het lot gevormd werden maar wij herkenden de rollen die aan ons waren toegekend en accepteerden de consequenties van onze daden. Wij wisten dat de weg voorwaarts bezaaid zou worden met lijken en desondanks verloochenden we onze verantwoordelijkheid niet, onze *persoonlijke* verantwoordelijkheid. Wij aarzelden geen moment. Wij accepteerden de uitdaging die ons werd voorgelegd door het lot, de bestemming, de geschiedenis, noem het maar wat je wilt. Het was onze plicht om Duitsland te bevrijden van de vrijmetselaars en communisten, om een nieuwe wereld te scheppen, gevrijwaard van ongedierte zoals Joden en zigeuners. Vertel op priestertje, als er een God bestaat, waarom stond hij toe dat wij de Joden konden afslachten als vee. Was zijn stilte toestemming of gewoon onverschilligheid?”

Goering leunde achterover en sloeg tevreden zijn armen over elkaar, een lelijke grijns op zijn dikke kop. De priester keek hem indringend aan. Ze keken elkaar in de ogen en daagden elkaar uit zonder woorden. De priester sprak nu krachtig en zelfverzekerd.

Mocht u het hele manuscript willen lezen **e-mail** ons.